

PROF: JOAN B. CULLA I CLARÀ
Dr. en Geografia i Història
UB, 1985.

DEPARTAMENT D'HISTÒRIA
MODERNA I CONTEMPORÀNIA

TREBALLS DE RECERCA O DE SÍNTESE SIGNIFICATIUS.

1. *El catalanisme d'esquerra (1928-1936)*. Barcelona, Curial, 1977.
2. *Les eleccions legislatives a Catalunya (1901-1923)*. Barcelona, Fundació Jaume Bofill, 1983. [En col.laboració amb Albert BALCELLS i Conxita MIR.
3. *El republicanisme lerrouxista a Catalunya (1901-1923)*. Barcelona, Curial, 1986.

TEMARI.

1. *Introducció: La monarquia espanyola a les acaballes de l'Antic Rèim*
Panoràmica de l'economia del Setcents. L'estructura social. La crisi de fi de segle.
2. *La Guerra i la Revolució. 1808-1814.*
La fi de la monarquia tradicional i el règim de Josep Bonaparte. L'evolució militar de la Guerra de la Independència. Les corts de Cadis i l'arrencada de la revolució liberal.
3. *La Restauració de Ferran VII. 1814-1820.*
Les bases ideològico-polítiques de la Restauració. La ruïna econòmica i els pronunciaments liberals. L'emancipació de les colònies americanes.
4. *El Trienni Liberal. 1820-1823.*
La revolució de 1820 i la divisió del liberalisme. La reacció interior i la intervenció francesa.
5. *La "Dècada Ominosa". 1823-1833.*
La racionalització de la repressió. La relativa represa econòmica. La qüestió dinàstica i el pre-carlisme.

6. *La minoria d'edat d'Isabel II. 1833-1843.*
La regència de Maria Cristina de Borbó i el definitiu enlairament de la revolució liberal. El carlisme i la primera guerra carlina. El protagonisme dels militars: la regència d'Espartero.
7. *Les transformacions estructurals.*
La Desamortització i els inicis de la revolució industrial. Les conseqüències demogràfiques i socials dels canvis econòmics. El naixement del moviment obrer.
8. *La Dècada Moderada i el Bienni Progressista. 1843-1856.*
El sistema polític de 1845: la Constitució i els partits. La revolució de 1854 i l'assaig progressista del Bienni.
9. *L'última fase del regnat d'Isabel II. 1856-1868.*
El poder i l'oposició: el predomini de la Unió Liberal. L'evolució econòmica, de l'eufòria a la crisi de 1866. La fallida política del règim.
10. *El Sexenni Revolucionari. 1868-1874.*
La "Gloriosa" i el govern provisional. La monarquia democràtica d'Amadeu I. La Primera República i el cantonalisme. La Primera Internacional a Espanya.
11. *El Regnat d'Alfons XII. 1875-1885.*
El sistema de la Restauració: la teoria i la pràctica. Les transformacions de la societat espanyola en l'últim quart del segle XIX. El moviment obrer fins al 1900.
12. *La regència de Maria Cristina. 1885-1902.*
La consolidació del règim oligàrquic i la impotència de les oposicions. La desfeta colonial i les seves conseqüències. El procés formatiu dels nacionalismes català i basc.
13. *Les primeres crisis del sistema de la Restauració. 1902-1916.*
L'esmicolament dels partits dinàstics. Els fets del 1905 i la Solidaritat Catalana. La crisi del 1909. L'evolució del catalanisme i l'experiència de la Mancomunitat.
14. *El fracàs del règim. 1916-1923.*
L'impacte econòmic i polític de la Guerra Europea. La gran crisi del 1917. El desastre marroquí. Les dificultats econòmiques i l'agreujament de les lluites socials.
15. *La dictadura de Primo de Rivera. 1923-1930.*
Significació i evolució interna. Política econòmica i social. L'oposició antidictatorial i la caiguda de Primo de Rivera.
16. *El parèntesi. 1930-1931.*
La reorganització de les forces polítiques i socials. El cas de Catalunya i el pacte de Sant Sebastià. El govern Aznar i la fi de la Monarquia.
17. *La Segona República.*
Les bases materials i humanes del nou règim. Panoràmica del sistema polític republicà. El període constituent a Catalunya.
18. *El Bienni Reformista. 1931-1933.*
Les solucions republicanes als grans problemes del país. La República i les nacionalitats. La República i la classe obrera.
19. *El tomb cap a la dreta.*
La reorganització de les forces conservadores. Les eleccions del novembre de 1933 i els governs de centre-dreta. La desarticulació de l'obra del primer bienni.
20. *La Revolució d'Octubre de 1934.*
El fracàs de la vaga general i l'aixecament d'Astúries. El Sis d'Octubre a Catalunya. La repressió militar i política. L'agonia del bienni radical-cedista.
21. *El Front Popular.*
Les eleccions del febrer de 1936: plantejaments, coalicions i

- resultats. El restabliment de la "República del 14 d'abril". El desordre provocat i la conspiració.
22. *La Guerra Civil. 1936-1939.*
L'evolució militar. El rerafons internacional del conflicte. L'Espanya republicana. L'Espanya "nacional".
23. *L'Era franquista. 1939-1975.*
Els fonaments polítics, econòmics i socials de la dictadura. Les transformacions econòmiques. Les fases d'evolució del règim. El paper de l'oposició antifranquista.

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA.

- ARTOLA, M.: *La burgesia revolucionaria (1808-1874)*. Madrid, Alianza-Alfaquara, 1974.
- MARTÍNEZ CUADRADO, M.: *La burgesia conservadora (1874-1931)*. Madrid, Alianza-Alfaquara, 1974.
- TAMAMES, R.: *La República. La era de Franco (1931-1975)*. Madrid, Alianza-Alfaquara, 1976.
- CARR, R.: *España, 1808-1975*. Barcelona, Ariel, 1982.
- UBICIO, REGLÀ, JOVER i SECO: *Introducción a la Historia de España*. Barcelona, Teide, 1971.
- TEMINE, BRODER i CHASTAGNARET: *Historia de la España contemporánea*. Barcelona, Ariel, 1982.
- VILAR, Pierre: *Historia de España*. Barcelona, Crítica-Grijalbo, 1977.
- TUÑÓN DE LARA, M.: *Centralismo, ilustración y agonía del Antiguo Régimen (1715-1833). Revolución burguesa, oligarquía y constitucionalismo (1834-1923). La crisis del Estado: Dictadura, República, Guerra (1923-1939). España bajo la dictadura franquista (1939-1975)*. Vols. VII, VIII, IX i X de la *Historia de España*. Barcelona, Labor, 1981.

AVALUACIÓ.

- El treball dels alumnes en l'assignatura es desenvoluparà sota dues formes bàsiques, ambdues obligatòries en tots els casos:
- Proves escrites i individuals, que poden esglaonar-se al llarg del curs, o bé concentrar-se en un examen final sobre tota la matèria.
 - Dues recensions sobre llibres especialitzats referents al contingut de l'assignatura a partir d'una relació bibliogràfica proporcionada pel professor en les primeres setmanes del curs.